

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік	12 р. ав.
на пів року	6 р. ав.
на чверть року	3 р. ав.
на місяць	1 р. ав.

За границею:

на цілий рік	20 рублів
	або 40 франків
на пів року	10 рублів
	або 20 франків
Поодинокі члени по 8 кр. ав.	

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

„Народна Рада“ заговорила!

(X) Нераз вже вказували ми на те, що мимо п'ятинайдцятилітнього існування «Народної Ради» у нас доси не тільки нема переведеної організації політичної, але виділ сего товариства, що повинно стояти на сторожі національно-політичних прав руского народу, не має навіть перегляду ані виказу своїх людей в різних сторонах краю, на котрих міг би оперти ся в данім случаю в народній роботі. Вправді п. Романчук при кінці минушого року на довірочнім зібраню у д-ра Савчака доказував із своєї чорної книжечки, що організація народовців є добре переведена в цілім краю, однак ми могли б поіменно назвати случаи, що виділ «Народної Ради», удаючи ся до деяких людей яко своїх, часто помиляв ся і показувало ся, що ті люди або не були зовсім членами «Народної Ради» (а їх взивали до сплати залеглих вкладок), або они були зовсім інших переконань політичних, або що ті люди, уважані Народною Радою мужами довіря, були зовсім неспосібні до якої небудь народної роботи.

Діяльність «Народної Ради» є взагалі на наші відносини політичні слаба і млява, сказати б більш бюрократична. Від часу до часу видасть виділ якусь відозву до членів або до рускої суспільности, вишле якесь письмо до котрого міністерства, намістництва або Ради шк. кр., ut aliquid fecisse videatur і відтак знов довгий час ні вістки ні чулки про «Народну Раду».

Отак і тепер пригадав ся виділ «Народної Ради», взиваючи Русинів, рускі товариства, інституції, корпорації і т. и., щоби вносили жалоби проти ввѣдження польского языка викладового в руских школах народних, щоби вносили жалоби против урядованя лихих вѣйтів і вніс до Ради шк. кр. жалобу

против деяких шкільних інспекторів окружних, котрі недопускають заводити в народних школах т. зв. шкільних метрик в рускій мові. В тих своїх відозвах взиває виділ «Народної Ради», щоби такі жалоби вносили до дотичних властей, до ради шк. окр., красної, до міністерства просвѣти і т. д. Даліше поучав виділ Народної Ради, що найвисшою інстанцією є трибунал адміністраційний або державний. До визше згаданих властей, каже виділ, можна вносити жалобу без помочи адвокатської, до трибуналу-ж треба адвоката.

Дивлячись зза зеленого столика «Народної Ради», видає ся їй виділови все те, що він поручав робити руским громадянам і т. д., легким до виконаня без адвокатської помочи. Але хто знає тих громадян, ті ради шкільні місцеві або громадські не зза зеленого столика а з дійсности, той признасть, що они є в великій часті такі непорядні, що не уміють сформулувати найзвичайнішої прозьби або петиції, а не то вже жалоби, в котрій треба покликувати ся на §§. законів шкільних або інших, треба, як сам виділ Народної Ради дораджує, покликувати ся на теперішні фактичні дані або на конкурси оголошувани на учительські посади. Ми можемо виділови «Народної Ради» на доказ придложити навіть подібні жалоби сьвященників яко прадсідателів рад шкільних місц., котрі остали безуспішними іменно задля невідповідного умотивованя, задля незнаня законів шкільних і ин. А щож доперва можна вимагати від звичайних громадян, котрим всі письменні поданя виробляє найчастійше громадский писар, очевидно по польски.

Колиж виділ «Народної Ради» дораджує в справі жалоб до трибуналу шукати помочи адвоката, то тим вже певно не захопив громадян до вношеня таких жалоб, бо наші громадяни аж надто добре зна-

ють, що то значить шукати тої помочи. Але чомуж то виділ «Народної Ради» тепер вже зовсім не згадав, що такі а такі рускі адвокати, що то безкористно дають пораду в таких справах і будуть писати такі жалоби руским громадам чи громадянам. Тож то, не так давно, як в опозиційних часописах з таким шумом оголошувано цілий довезний список руских адвокатів, нотарів і т. д., що даватимуть правну пораду безкористно! Чи се тільки не час виборів і в справі виборів?! А деж они тепер? Чи не годило би ся було, щоби «Народна Рада» сказала була у своїх відозвах: «удавайте ся в тих справах до руских адвокатів, а они безкористно дадуть вам пораду і напишуть потрібні поданя».

Справді виходить з всего того, що або оповіщенє спису руских адвокатів і нотарів було простою реклямою для них, або що ті відозви «Народна Рада» видала, ut aliquid fecisse videatur, бо певно сама о тім переконана, що самі громадяни, ані навіть ради громадські і місцеві шкільні не дадуть собі ради в таких справах бодай в переважній часті таких случаїв.

Дівочий інститут у Львові.

«В чїїх руках керма вихованя молодежи, того будучність». Сю гадку поклали всі народи просвѣчені основою своїх змагань, котрих метою є забезпечити собі повагу і пошанованє посеред людської суспільности, сю правду підносять они виписану на народній хоругві в гору, щоби загарті і одушевити серце до завзятої оборони свого найдорожшого права, на котрім росте їх будучність, коли появиться ся хоч би найменша хмарка, що могла би закрити їх ясний народний горизонт. На сторожі сих основних народних інтересів стоїть всюди Товариство педагогічне, а до підмоги єму повинен бути готовим цілий нарід.

7

Омелько Цуциня.

Оповіданє
Олександра Катренка.
(1897 р.).

(Далі).

IV.

Скушенїє.

Убогою і бідною людиною був той молодий панок, до якого впадо оце у наймі приєтати Омелькові. Не вважаючи на те, що єму було вже сливе тридцять літ життя, він не то що не жив ще, але і не коштував навіть тієї справедливої людської жисти на сьвітї. Він від дитинства свого і до досї тільки і робив те, що невгаваючи, ні голови, ані рук не покладаючи, одно все прилагоджував ся до починаня жити. Він отсе днями тільки поклав край своєму тому прилагоджуваню і тільки отсе збирав ся розпочати бути людиною межи иньчими людьми. Панок той був тепер вже лікарем. Важко, дуже важко було єму досягнути, добити ся цього знаня. Вчив ся він з семирічного свого зросту аж ледви не до тридцяти літ, та ще як і вчив ся! Треба було єму і жити, годувати ся, чимсь і одягати ся і за вченя своє теж добрі гроші платити і книжки коштовні і численні

задня вченя купувати. Достатків же він сливе ніяких не мав, бо був собі дитиною убогих родителів, ще до того і на пів сиротою, безбаченком. То доводило ся єму дуже гірко. Щоб отто так вчити ся, щоб от, то своєї мети добити ся, треба єму було ще і працювати. З 15 літ життя свого мусїв він добувати гроші задля вченя свого. Завчасу гіркою, невдячною працею їх заробляв він. Він власно вчив ся й одночасно наймав ся вчити кого других, иньчих, менчих себе, тому вьому, що він вже знав, чому він вже навчив ся. Нашому паничови треба було богацько працювати, а одержувати доводило ся дуже мало. І впадало єму, як і всім иньчим таким так доводить ся, дуже, дуже бідувати, не рідко на пів голодним, а то і зовсім таки голодним, та холодним пробувати, в одежі, що літком, що зимою в однаковій, вітром підбитій ходити. Всього доводило ся єму, окрім доброго, але все він пережив, перетерпів і на рещтї скінчив таки свого курса, та і зробив ся оце лікарем. Але і тут горенько єму не мале, бо що єю робити, яким робом, яку перву ступінь ступити, куди й як посунути ся з своїм знанєм? А робити що небудь, щоб животити, неодмінно зараз треба було. Й от, що саме спідручнійше, легче, він надумав ся попробувати тут же таки у Харкові вільно лікувати,

оселивши ся де-небудь там, на такій вулиці, на якій що найменше лікарів живе. Ото-ж він швиденько і наняв собі підходящу невеличку квартиру зовсім готову, бо-ж власного у єго нічого не було, з господарським всім горничним збіжям в ній, навіть з ліжком задля себе господарським. Віддали єму ту квартиру поки що, до заробітків, навіть у борг. Мав він у себе там три кімнатки. Одна, що він спав у ній, друга, в якій він хорих мав обглядувати і третя, де ті хорі, дожидаючи ся черги своєї, мали пересидувати. Бракувало єму ще наймита, або наймички, бо-ж головне треба-ж було неодмінно кому небудь відмикати двері задля хорих, випускати їх, і випускати потім. Треба-ж було комусь доглядати і горниць, за охайністю в них, треба-ж було комусь панові лікареві і самограю того ранком і вечером настановити і за обідом єму сходити до гостовальні, та і принести єго єму відтіля. Наймички, як у таких випадках воно ведеть ся, якої молоденької дівчини містивої, неодмінно дуже балованої, наймати він не хотів, бо єї, як людині молодій і самотній, не жонатій, єму здавало ся і держати якось ніяково, і поклав він пошукати собі якого небудь парубійку попростійшого, та подешевенького, аби-б, мовляв, був він єму як слід до послуги, а як там він буде одягненим, та як буде бала-

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Чи винна ти, чи винен я?
Кому накласти пеню?
Мені присудь — най мучусь я, —
Тобі-ж щастя Боже, З...

Ой стану я рано, — так тужно у груди,
Так серце зрадливє товчесь...
І в перше питаю: о, Боже! чи буде
Конець моїм мукам, чи весь
Вже вигорів в серцю жар дуру?

Покинь вже питатись, покинь вже, покинь!...

„Mein Gott, mein Gott warum hast du mich
verlassen? Ich heule, aber meine Hilfe ist ferne.“
— Math. 27. 46.

Ще слюзи текуть, ще люта гадюка
Не випшла каплі послідної крови!
Живу ще, ще чую як гадинов мука
Зриваєсь, бушусь; ще тягну окови!

(Далі буде).

Table with train schedules for Lviv, including columns for 'до Львова' and 'зі Львова', and rows for various destinations like Krakow, Ternopil, and other regional stations.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариатам всіх трєх єпархій, обезпечєє будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі звариadi, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнїд огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 вносить:

Table with financial data: Фонд резервовий 96.775 зр. 05 кр., Резерва премій 64.263 „ 12 „, Фонд основний 45.000 „ — „, Резерва спеціальна 842 „ 40 „. Total: 206.880 зр. 57 кр.

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані, услїва обезпеченє користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року вносили ввплатєні шкоди 527.790 зр. 67 кр. Полїси „Дністра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотєчних.

На житє можна обезпечитись через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котрє дає найкористнійші услїва, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полїси і квїти в рускім язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“, стоваришенє з обмеженою порукою, удїляє позички за платою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручитєлїв, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Удїл членський вносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністрѣ“. Інформації удїляє Дирекция листовно.

Зголошеня о удїленє агенцій в окрєстностях де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просвїти“).

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймає замовленя і посередничить в закупнї:
Сьвітло церковне
вирост в фабрики Іа по 70 зр., Іаа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.
Вино
в бочках о 135 літрах, а то Самороднє почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.
Зї складів висїлає: КАВУ по 5 кіл. послїлках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ІІІІО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. —
Інші товари по уміреных цїнах.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.
ДО БРАЗИЛІЇ
Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.
СВЕКРУХА
комедия в 3. актах з сїльського житя.
БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.
Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з міського побуту.
ЯБЛОЧНИКАР
комедия в I. актї опрацьована після німецького.
Сольо-терно
оповіданє з льотерийних пригод.

Галицкий Банк кредитовий
почавши від 1 лютого 1890 видає
4% АСИГНАТИ КАСОВІ
з 30-дневним вповідженєм,
3% АСИГНАТИ КАСОВІ
з 8-дневним вповідженєм,
а всі пнші находїчі ся в обїгу 4 1/2% Асїгнати касові з 90-дневним вповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем вповідженя.
Львів, дня 31 січня 1890.
Дирекция.